

Таким чином, ціннісні конфлікти у свідомості державних службовців стають передумовами корупційних дій та інших форм зловживань владою. Окрім інституційного контролю за дотриманням принципів державної служби – верховенства права, законності, професіоналізму, патріотизму, добросовісності, ефективності, забезпечення рівного доступу до державної служби, політичної неупередженості, прозорості, стабільності, – які законодавчо закріплені у статті 4 Закону України «Про державну службу» [2], втіленню закладених у них цінностей публічного управління повинно сприяти всебічна робота по зміцненню громадянської свідомості державних службовців.

Громадянська етика державних службовців, яка більше пов'язана із особистими цінностями та установками, ніж етика організаційна, сприятиме набуттю ними громадянських чеснот. Як показує досвід успішних європейських країн, чиновник, що почувається громадянином, краще і ефективніше сповнює професійний обов'язок, адже усвідомлює, що одночасно дбає про спільне, індивідуальне та родинне благо. Державна служба оцінюється як достойний соціальний інститут та професія, займаючись якою особа може проявити і розкрити себе, служачи всьому, що має для неї значущість, особистісний і суспільний смисл. На такі взірці і слід орієнтуватися під час реформування публічної служби в Україні.

Список використаних джерел

1. Державна антикорупційна політика і запобіганні та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / за ред. Проф. Ю.В.Ковбасюка і проф. В.Л.Федоренка. – К.: Видавництво Ліра-К, НАДУ, 2016. 524 с.
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

Тарасенко Т.М.

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ

В умовах децентралізації влади важливим завданням є врахування сучасних підходів до доброго врядування у вимірі здійснення дискреційних повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Вивчення цього питання передбачає зосередження уваги не лише на розкритті їх як корупційного чинника [2 – 5], але й на тому, що дискреційні повноваження дають змогу збільшити рівень свободи органів і посадових осіб місцевого самоврядування у діяльності щодо виконання функцій місцевого самоврядування. Особливого значення це набуває за умов відсутності можливості прийняття рішень іншим шляхом. Відповідно, наявність певних дискреційних повноважень дозволяє органу або посадовій особі місцевого самоврядування вирішувати на власний розсуд у межах правового поля окремі питання місцевого значення. Зазначене актуалізує питання їх

відповідальності, розвитку практики громадського контролю за прийняттям управлінських рішень.

Визначення теоретичних та практичних підходів до регулювання дискреційних повноважень у сфері місцевого самоврядування передбачає належне врахування особливостей їх реалізації залежно від суб'єкта виконання: повноваження сільської, селищної, міської ради (колегіальне прийняття рішень); повноваження сільського, селищного, міського голови (персональна відповідальність за свою діяльність); повноваження виконавчих органів рад, які здійснюють виконавчі функції і повноваження місцевого самоврядування (умови та форми їх виконання поділяються за сферами суспільного життя, крім того, має значення делеговані чи власні ці повноваження, що визначає порядок відповідальності та контролю за їх здійсненням) [7, с. 81 –82]. Що стосується сільського, селищного, міського голови, то його дискреційні повноваження знаходять своє відображення зокрема в кадрових питаннях: призначення та звільнення керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальних громад [6]. Це вимагає відповідного науково-методичного супроводження діяльності з питань кадрової політики в органах місцевого самоврядування.

Зважаючи на ризики, пов'язані з дискреційними повноваженнями, можна зазначити, що регулювання відносин у цій сфері має орієнтуватися не тільки на зменшення їх кількості, але й на забезпечення належного контролю за здійсненням таких повноважень на основі законності, справедливості, доцільності.

Особливого значення набуває конкретизація управлінської діяльності щодо виконання повноважень місцевого самоврядування, які стосуються матеріальних, фінансових питань, тобто тих, які пов'язані з використанням, розподілом ресурсів у цій сфері. До переліку питань, потребуючих зменшення кількості управлінських рішень і дій на власний розсуд належить: регулювання земельних відносин, надання дозволів на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення; надання згоди на розміщення та території територіальної громади певних об'єктів; розміщення на договірних засадах замовлень на виробництво продукції. Зведення до мінімуму такої діяльності має бути забезпечена і в питанні надання публічних послуг.

У зв'язку із зазначеним можна говорити про необхідність акцентування уваги на формуванні відповідних компетентностей посадових осіб у питаннях здійснення дискреційних повноважень, що має забезпечуватися належним практико-орієнтованим методичним супроводженням. Одним з можливих кроків на цьому шляху може бути вироблення певної методики прийняття рішень, вчинення дій в умовах дискреційних повноважень. Така методика може розглядатися як спосіб визначення засад здійснення діяльності, спрямований допомогти відповідній особі діяти в межах законодавчо наданих повноважень із максимальним орієнтуванням на забезпечення прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у вирішенні питань місцевого значення [7, с. 80 – 81]. Основними питаннями, на які має орієнтуватися ця методика, є дотримання законності; відповідність обраного варіанту рішення або дії меті повноваження; взяття до уваги усіх

можливих переваг і втрат при прийнятті рішення або вчиненні дії; неупередженість і зваженість; дотримання вимог рівності перед законом, недопущення утиску прав людини; прийняття рішення або вчинення дій на основі забезпечення публічності та участі особи в цьому процесі; оперативність прийняття рішення або вчинення дії. Такий перелік виділено виходячи з вимог Кодексу адміністративного судочинства України (ст. 2, ч. 2) [1]. Зменшення корупціогенного фактора у процесі виконання таких повноважень може бути забезпечено за рахунок визначення основних умов, строків прийняття рішень або вчинення дій, а також відповідальності за їх невиконання або неналежне виконання [2]. Це дозволить забезпечити цілісність та наступність у застосуванні існуючих норм з регулювання публічно-правових відносин. Разом із тим, запропоновані питання потребують подальшого уточнення та роз'яснення з наступним описом методики прийняття рішень, вчинення дій в умовах дискреційних повноважень.

Список використаних джерел

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
2. Методології проведення громадської антикорупційної експертизи. Центр політико-правових досліджень. – Режим доступу : <http://pravo.org.ua/ua/news/5226-metodologiya-provedennya-gromadskoyi-antikoruptionsynoyi-ekspertizi>
3. Методологія проведення антикорупційної експертизи : наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2010 р. № 1380/5. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1380323-10>
4. Методологія проведення громадської антикорупційної експертизи: загальні засади, за підтримки Програми розвитку ООН, 2012 р. – Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/system/files/library/methodology.pdf>
5. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів : постанова Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2009 р. № 1346. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1346-2009-вр>
6. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
7. Тарасенко Т. М. Дискреційні повноваження: загрози та можливості для розвитку місцевого самоврядування в Україні / Т. М. Тарасенко // Аспекти публічного управління. – 2016. – № 6 – 7 (32-33) червень-липень. – С. 77 – 84.

Широков С.Б.

ВИТОКИ ЯВИЩА ПАТРІОТИЗМУ

Події революції Гідності та після неї по новому наповнили реальним змістом значення проявів явища патріотизму у визначальні періоди історії, тому повне та комплексне розуміння цього явища є запорукою вдалої реакції на виклики сучасного мінливого світу.